

Malka ar pefektishann
par pasti:
par gadu 1 rub. 60 kap.
pufgadu 85 .

Malka bes pefektishannas Riga:
par gadu 1 rub. — kap.
pufgadu 55 "
3 mehneshi 30 "

Mahj. w. teel ishvohis fest-
teenaßm no p. 10 fahloft.

Malka
par studinashann.
par weenash fleijas smaltu
rashu (Betti) - rindu, jeb
to weetu, to tähda rinda
eenem, malka 10 kap.

Redakcija un ekspedizija
Riga,
Ernst Plates bilshu- un
grahmatu-drukatawā pē
Pehtera bānizas.

Mahjas weesīs.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaschneeks un apgahdotojs.

Mahjas weesīs isnahk ween reis pa nedelu.

N. 45.

Sestdeenā 10. Novemberi.

1879.

Rahdītājs.

Jaunakahs finas. Telegraſa finas.

Gelkhemies finas. No Rīgas: schandarmu nofazījumi, lausdu wai-
wschanahs, dīed, sviekti. No Baltijas: meera-tercas. No Jēhūm. No
Jelvaines. No Sveizeemas. No Čhrgemes draudses. No Jelgavas. No
Lipuves puses. No Viļakščem. No Krihsburgas. No Dinaburgas. No
Pleslawas. No Peterburgas. No Achal-Tekinās. No Odesas. No Grod-
nas. No Rostovas. No Krahnovodskas.
Ahjsemes finas. No Gidluhnas: pahr lonterbandeds nebuhšanu. No
Spanijas: pahr nemeereem us labas salas un tureenas buhšanu.
Brelīk 50 gadeem apakāl. Slohka. Rahds wahrdinsch jaunelieem. Sihī
notikumi is Rīgas. Rekrūhshu schķiršchanahs. Naudas-papiheru zena.
Peelikumā: Tehwa brūhte. Graudi un seedi.

Jaunakahs finas.

No Lāndones. Svehtdeenā, 4. Novemberi kla muhju-
Lāndones luteru bāsnizā eefwehlti diwi Jubdu-jaunelki, kuri
tā fristiti s̄wehtdeenā, 28. Oktoberi Rīga Jēhlabas bāsnizā.
Weens no teem is Krihsburgas, kurš jaw daschus gadus pa
Lāndones draudsi stāigaja, tamdekt mums jaw labi pasīlīstams,
otris is Kuldīgas Kursemē.

No Nehwales. Kā tureenas awises fino, tad winu pect-
deenu notikahs Nehwales pastes kantohri leela sahdsiba. Rahds
tureenas bankeera-nama komijs bija no pastes fanehmis wehr-
tes webstuli, kur bija eekshā par 2000 rublu Anglu kuponī.
Winsh webstuli eebahsa fawu wiršwahrku ahras labatā un
pehz tam, kad pastes grahmatā bija kwiteerejis, winsch pama-
nija, ka naudas webstule bija issagta. Winsch to gan tuhlit
pastahstija pastes eerehdneem, bet pastes-kantohri bija dauds
tauschi un ne us kahdu newareja sagšchanas dohmas greest.
Ar schehlu firdi winsch atstahja pastes-kantohri. Behz kah-
dahm pusohtra stundahm eenahk kantohri rahds schihds, kas
rahda 2 kuponū prasidams, zik tee wehrti un waj tee ir rik-
tigi, jo rahds zilvels winam tohs peedahwajis preekfsh pirk-
šchanas. Zaur schihda usrahdischanu dabuja to zilvelu rohkā,
kas kuponū bija peedahwajis. Bijā jauns Kreevs, bet tas
teiga, ka winsch diwi kuponū atradis. Pee ismekleschanas
strahdijahs, ka pee wina flakt bija wehl 6 kuponī, bet winsch
wehl leedsahs, ka sadis. Ta leeta teek wehl ismelletā.

No Maskwas. Kā „Golofs“ fino, tad tai nakti us 6.
Novemberi sahžis Mostwas upē ledus eet. Uhdens stipri us-
bluhdis.

No Čherfonas. Kā „Odesas wehstnesis“ fino, tad Čher-
fonas semstwa nodohmajuse, muhju augsta Keisara Majestetēs
gaidameem 25 gadu waldischanas s̄wehkleem par pēminu di-
bināt inwalidu (nefpehjneku) patvehruma namu ar 50 wee-

tahm un preekfsh fchi noluhka nospreeduse weenreis doht 15,000
rublu un il gadus 5000 rublu.

Orenburgas Taschkentes dselszszelich. Kā „Новое Время“
fino, esoh fastahdijuschs beedriba, kas grib usnemtees buhweht
dselszszelu no Orenburgas us Kreewu-Turkestani. Beebriba
faulksees „Kreewu dselszszelu banka.“ Wina grib buhweht dselsz-
szelu wispirms no Orenburgas us Taschkentu un tad no tu-
reenas tahtak par Samarkandu us Indijas puši, zik tahti tik
eet Kreewu rohbeschas. Lihds rohbeshai dselszszelch buhshoht
pa wifam garsh 2650 werstes un malkashoht 174,050,000
rublu. Mineta beedriba jeb banka isdohs alzijas jeb biletos,
par furahm malkahs 4 prozentos ar krohna apgalwoſchami.
Par atzijahm eenemta nauda tiks glabata krohna rentejā un
tiks ismalkata pehz wajadisbas. Alzijas tiks isdohtas par
pilnu us winahm usrakstito sumu un ne wis ar kahdu semakū
kursu. Banka eemalkahs krohnim par drohshibū salogu no
4,351,250 rubl. Bankas dibinataju wahrdi wehl naw sinoti,
un wiſs projekts ari wehl naw no waldibas apstiprināts. Behz
33 gadeem dselszszelch pahret krohna ihpaschumā.

No Wihnes. Erzherzogene Kristine (nahlofsha Spanijas
kelnineene, kā lasitajeem ūmams) tai 5. Novemberi wakārā
nobrauza ar fawu mahti ar ihpaschu dselszszela branzeenu us
Spaniju.

Telegraſa finas.

No Peterburgas, tai 8. Novemberi. „Waldibas wehst-
nesis“ fino, ka Keisariska Augstiba leelſirsts Trohnantīneeks
ar fawu augsto laulatu draudseni Trohnantīnezi wakārā
pulksten 4 pehz pusdeenas no ahjsemehm pahrbrauza mahjās
eeksh Baršlo Selo.

No Lāndones, tai 7. Novemberi. Us Londoni atnahku-
ſchas finas, ka Anglu kara-pulkeem Afganistānē sahkoht pro-
wiantes truhkt.

No Konstantinopeles, tai 7. Novemberi. Kā no tureenas
„Teims“ fino, tad no Kreevijas puses ewehlehts Turzijas
waldibai, lai ar finamo pahrgrohījumu (reformas) eweschanu
pastesdahs, zitadi waretu nopeetna fajukšchana Eiropā iżzeltees.

Turzijas waldiba liku Dardanelu juhras-schaurumu apstip-
rināt un tur aissuhījuse 14 no leelakeem leelgabaleem. Us
Galipoli ir aissuhīti 8 bataloni Turku saldatu.

— Karateodoris nahlofshaht Aleko-Paschas weetā (Ribta-
Rumelijas general-gubernatora weetā).

Gefchjemes finas.

No Rīgas. Likumu krahjumā ir nodrūkhts Wifuaugstaki apstiprināhts ministeru komitejas spredums, pehz kura polizijs eerehdni un schandarmi driekst leetoht eerohtsfchus schahdōs atgadījumōs:

- 1) kad teem kahds ar eerohtsfcheem usbruhk;
- 2) kad teem wairak jeb ari tilai weens zilweks usbruhk, kur gitadi newar atgainatees;
- 3) kad polizija jeb schandarmi fastohpahs ar usbruzeiem, zaur kureem dīshwibai un wefelibai draud bresfmas;
- 4) kad noseedsneeks grib ar waru atswabinatees jeb ari aismukt;
- 5) kad kahds ismuzis arrestants naw nolexams, jeb ar' kad tas ar waru fahk pretotees.

Wifds tāhdōs atgadījumōs polizisteem un schandarmeem pahr to tublit jadohd fina faweeem tuwakeem preeskchneekem.

— „Rīg. Ztg.“ dabujuſe is Peterburgas finu, ka senats sawā fehdeſchanā tai 31mā Oktoberi atraidījis Rīgas pilsfehtas galwas fuhsibū ūrgu-dſelsszeli lectā.

— Tehrpataa pee Mattiefena nesen isnahkuſe grahmata, kas fauzahs „Babel in Livland“ (Wahbele Widsemē).

— „Waldibas wehstnesis“ iſſludina iſſwilkuſi is kahda leelaka raksta pahr taufchu wairoſchanohs Kreevijā tanī laikā no 1868ta lihds 1871mam gadam. Žik labus flaitlus tē redsam preeskch Kreevijas wifpahr, tik nelabi tee ir preeskch Baltijas gubernām. Lāudis ik gadu wairojabs wifā Kreevijā par 781,009 dwehſelehm jeb par $1\frac{1}{2}$ prozentos no ee- dīshwotaju flaitla (tas ir, kur ſchogad ir bijuſchi 500 eedſhwotaji, tur nahkoſchā gadā ir 506, prohti par 6 wairojuſchees). Ja tas arweenu tā uſ preeskchu eet, tad Kreevijas eedſhwotaju flaitlis pehz 58 gadeem buhtu tā wairojees, ka wifsch buhtu oħtritik leels. Zitās walſtis, ka tur tagad ta taufchu wairoſchanahs, taufchu oħtrkahrtiga pawairoſhana notiku rahmaki, prohti Wahzijā pehz 68 gadeem, Belgijā pehz 79 gadeem un Frangijā pehz 105 gadeem. Wifwairak augliji ir lāudis deenwidus un wakara gubernās, wifmasak see-mela, rihta un Baltijas gubernās. Igaunijā par veemehru nenoteek nelahda wairoſchanahs, bet masinashanahs no $\frac{3}{7}$ prozentos. Un tomehr peeder Widsemē un Kursemē pee tahtu gubernām, kur lāudis zaur zaurim remoht masak mirst (nepilni 30 no 1000, kamehr zitut 37 no 1000). Tapebz jadohma, ka ſchē masak zilwelu peedsimst, neka zitut. Un tā tas teefham ir, jo Baltijas gubernās ik gadus uſ 1000 dwehſelehm peedsimst 30 lihds 40 behrni, kamehr wifā Eiropas Kreevijā zaurmehrā ik uſ 1000 dwehſelehm peedsimst gandrīs 49 behrni. Ahrlausibas behrnu Kreevijai tik mas, ka nekur zitut Eiropā, prohti 3 prozentos, kamehr Wahzijā ir 9 prozentos un Austrijā pat $12\frac{2}{5}$ prozentos. Pebz tizibahm ſchirkroht, wifumasak ahrlausibas behrnu peedsimst pee pareiſti- zigeem, wifwairak pee ſatokeem. No Peterburgā peedsimu- ſcheem behrneem ir 15 prozentos ahrlausibas behrni.

— Dſhems Armitſteads, firmas Mitchel un beedra dalib-neeks, kas nesen ahrsemēs nomira, ir Rīgas pilsfehtai noweh-leis diwas dewitas balas no ūwas leelas mantibas. Schi ūuma, kas pebz „Ztg. f. St. u. L.“ ūnahm eſoht kahdus 170,000 rubl. ūela, iſletojama preeskch valihdības ūneeg- ſchanas trubzigeem Rīgas eedſhwotajeem bes ſchirkchanas

pehz tizibahm. Ņawas elas bīdes wifsch atſtahjis Rīgas pilsfehtas bilſchu galerijai.

— No 1. Novembera fahloht brauz il 20 minutes omnibus pa ūworo-w-eelu no Wahzu amatneeku beedribas lihds jaunai ūſchai pee Leher-eelas.

— Wahzu dſeedafchanas-ſwehku komiteja ir Wahzu awi- ſes paſneguſe ſchahdas ūnas: Ŝwehku ſtrihloftoht iſſtah- des laikā, t. i. starp 13to un 22tro Juniju 1880. Dſeedataju lihds ſchim eſoht peeteikuschees kahdi 800. Bes publi- kai pee-etamahm general-prohwehm tiſtchoht ſtrihlofta weena gariga un weena laiziga konzerte un pehz tam dſeedafchoht dſeedataju kohri kahda ſchējenas dahrsā pahrmainidamees dſeef- mas pehz paſchu iſwehles. Konzertes dſeedafchoht pa puſei mass kohris, kas fastahwefchoht tilai is Rīgas dſeedataju beed- ribu kreetnajeem dſeedatajeem, un pa puſei attlaſ pilns koh- ris, fastahwohſchs is wiſeem dſeedatajeem. Konzerti ſtrihlo- fchoht ihpafchi preeskch tam zekamā ſwehku ruhmē. Schai ruhmē nodohmahts ſtrihloft ari ſwehku maliſti un dantschu wakaru. Ŝwehku wiſſchotees 5 deenas, bet winu programma wehl ne-efoht galigi nodibinata. Beidoht komitija ūno, ka winai truhloftoht waijadfigu lihdsellu, ihpafchi preeskch ſwehku ūma ūſzelſchanas, un ka wina tapebz ūhtifchoht aplahrt liſtes, uſ kuxahm lai parakſtitohs tee, kas ar kahdu nauðas ūmu par ſwehku eenemſchanahm galivo.

— No Baltijas. Par meera-teefu eeveſchanu Baltijas gu- bernās ir Kreewu awisei „Goloſs“ is Kursemes ūefuhtihis kahds rafſis, kura teek iſſaziti daschadi preeskchlikumi, ka wiſ- pahrigee meera-teefu eestahdijumi buhtu Baltijas gubernās pah- grohsmi. Ŭefuhtitaji leek preeskchā, pamasinahm mantaſ leeluma-mehru (zenu) preeskch eezeſameem meera-teefneſcheem. Gelsch-Kreevijā til tāhdōs kandidats war tilt eezelts par meera- teefneſi, kas ir kahda ūnama ūmes-gabala ihpafchneeks (jeb pilsfehtas ūma-ihpafchneeks). Pebz ūefuhtitaja dohmanh ſcho ūmes ihpafchuma mehru (zenu) waijadſetu Kursemē til tāhlu pamasinahm, ka ari ūmeeku grunts-gabala ihpafchneeks waretu tilt eezelts par meera-teefneſi. Schi pagebreſchana iſſkaidrojotees zaur leelaku ūmes-wehrtibu Kursemē. Gelsch- Kreevijā defetina ja dauds, tad 20 rublu mafkajoht un Kur- semē mafkajoht zaurmehrā 60 lihds 70 rublu. No tam ū- prohtams, ka kandidata ūmes ihpafchums Kursemē waroh- buht masals, neka Gelsch-Kreevijā. Kad mantaſ leeluma mehru (zenu) ne pamafinahm ſchoht, tad tilſchoht meera-teefneſcha amati laikam tilpat wahji apgahdati, ka tas tagad eſoht pee ap- rinku-teefu aſeforu weetahm. Schihs teekoht beechi uſtizetas muſchneekam, kas ūnatniffi deesgan maſ mahzihts, kas dasch- kahrt apmeklejis til 2 jeb 3 ūmalaħs klaſes gimnaſijā. Tur- pretim ūmeeku pulka atrohdotees ūlweki, kas widejo ūkohlu mahzibas kuru ūauri gahjuſchi.

— No Beħsim. Waltmeisteris P. Bindes f., amata-darifcha- nās, 22. Oktoberi pulksten $6\frac{1}{2}$ wakarā, ūraulina ūrohgu apmeklejoh, iſſdirdis aħra taurejām. Wifsch diewabs tublit laukā, apluhloht, kas tur tāhdu troħkni dara, un ūſtapiſ ūelu, Goliatam ūlfigu ūiħru. Uſ waizafchanu: kas tau- rejis? — tas atbildejis, ka tauretajis azumirkli uſ ūlfehtu aifſtrejhjis. Bet Bindes ūngs, tāhdai iſſkaidroſchanai net- ġedams, ūħażiſ ūtua aptauſtih, un ari teefham atrada tam ūħażiſ-keſchā piſtoli, kuru nu taisiħabs ūſwilk. Gan bleħdis ūlħoja wakā ūapt, bet Bindes ūngs, ūkehrs ūtua ūħażiſ, tureja to zeeti. Tā bleħdis ūnam eżiġta plifi waigā, un

tad us Bindes funga faulfschanu pehz palihga pefkrehjis krohdsneeks, tad ari tas dabujis zirteenu pa gehweli. Ta blehdim isdeweess israutees walā. Kahdus 5 fohtus pafkrehjis, tas atgreesees atpakač un iffchahwis diwi reisas us Bindes l., bet par laimi netrahpijits. — Roseedsneeks tanī brihdi gan ispruzis, bet pehz diwahm stundahm jaw bijis zeeti. Efoht schē labi pasibstams T. B. — Tagad winsch fehd aif restehm.

(B. w.)

No Beswaines. Kā „B. S.“ sino, tad kahdi fungi, fajusdami lauschu pagehreschanu, sem mahzitaja Minin funga wadišchanas, efoht fabeedrojuſchees dibinahf schē ſkohlu, kurea ſtarb zitahm ſinibahm mahzifchoht ari wezahs walodas. Schi ſkohla laikam buhſchoht lihdfiga Bez-Peebalgas augſtakai ſkohlai, no kuras wareſchoht eestahtees gimnafijas augſtakās klasēs. Skohlas ruhme, kā dohma, buhſchoht tagadejā pagaidubashnizas mahjā, jo jauno ſtalto Deewa-namu eefwehtihs 14. Novemberi ſch. g.

No Sweizeemas sino atkal „Rig. Ztg.“ pahr kahda kuga fadragafchanu un preezu zilweku iſglahbſchanu zaur glahbſchanas laiwi. Tas bijis ta: ſeſtdeenu, tai 27. Oktoberi, pee leelas ſeemelu-rihtu aukas un pee brefmigeem wilneem uſwilka Ainaschneeka, Andreja Weides, kugis „Bojogin,” kapt. Undershons, nohtes flagu un pagehreja no kraſta palihdsibu. Kugis bija nahzis no Behrnawas un Sweizeemas oħtā eenebmis lahdinu. Glahbſchanas laiwa dewahs tuhlit juhrā un atrada kugi gruhṭā buhſchanā. Pee brefmigeem wilneem un leelahs aukas enkuri natureja un kugis tapa dſihts us klini, fur tas pee 18 pehdu dſiluma pastahwigi atduhrahā us klini un drandeja faluhſt. Tomehr kaptainis wehl negribeja kugi aſtaht, bet pagehreja tikai tſchertrus wihrus palihgā, lai labdinu iſswieschoht juhrā kugis tad paliktu weeglaks. Palihdsiba tika paſneegta, bet iſrahdiyahs weltiga, jo pulkſten 5 pehz puſdeenas kugis uſwilka atkal nohtes flagu. Pa tahm ſtarvahm auka un wilni bija wehl wairojuſchees, ta kā glahbſchanas laiwi waijadſeja weſelu ſtundu ſtrahdaht, tamehr ta kugi ſasneedſa. Kuga kaptainis, ſtuhrmanis, trihs matroſchi un tſchetri ſtrahdneeki, kas kugi bija, tikai ar leelahm publehm eetika laiwa un ap pulkſten 8 wakarā nonahza malā. Ari ſchoreis glahbeji parahdiya leelu duhſchibu un glahbſchanas laiwa iſrahdiyahs par lohti kreetmu. Kuga un lahdina (870 tſhetwertu meeschu un 50 tſhetwertu linfehllu) ſlahde ſneedſotees us 17,000 rbl.

No ēhrgemes draudſes. Muhsu draudſe paſtahw wegs un ſlikis eeradums, kurn jaw ſen waijadſeja atmefi un nezeenih, bet tas tagad wehl wairak tohp kohptis un zeenihts. Schomehs fauzam par kuhjineekos eefchanu. Kad weens kahds pahris teek laulahſtis un kahſas dſertas, tad ſiwehtdeenas waſkarā, kad tumſchs fahk mectees, eerohnahs kahſu mahjā daudſ neluhgtu weefu, tee wiſi ir kuhjineeki, danzo un ēhmojahs, wiſuwairak puſchi un meitas, zits ir wairak kā 10 werſtes nahzis, ſchā un ta nepaſibſtami iſgehrbuschees. Tas nu wiſs nekas nebuhtu, ja tik dantschu pehz buhtu nahkuſchi, bet daudſiem ir pawiſam zits noluhks, zits ir nahzis sagt, zits bruhiganam un bruhtei atreebtees, zits zeredams ſawu eenaidneeku otaſt un tam atmalkaht, zits labi peedſertees. Nam ilgi atpakač, kad weens kuhjineeks ta bijis peedſehrees, ka naw ſpehjits us mahju aifeet, bet eegahjis purā, un palijis us zini guht. Pirmdeenas rihtā, kahſu mahjas ganu funs to atradis, ſahzis teet, gani eet luhkoht, ko funs tur reij, to redſedami

nedrihſt ſlaht eet, bihdamees, ka naw traſks funs, bet eet us mahju ui ſtabsta, ka purā laikam efoht traſks funs us zini nogulees. Weens no kahſeneeleem paket ſlanti un ſtreen traſko funi noſchaut. Tur noſkrehjis ari nedrihſt ſlaht eet, uſwelt gaili un ſchauj us parahditu zini, ſchahweens traſha guletaju, kas tuhlin uſmohſtahs un atrohd fewi eewainotu. To winsch nu veeminehs wiſu ſawu muhſchu, ko kuhjineekos eedams dabujis.

Kahds draudſes lohzelis.

No Jelgawas. Kurſemes gubernas-komisijas kara-deenesta leetas zaur ſchō paſludina wiſem par ſiu, ka pehz Augſtas Waldibas noſazifchanas ori ſchogad jaun-nonemtohs rekuhſchus pehz pabeigtaſ ſaſaukſchanas war us mahjahn atlaift, bet ka wiſem us wiſu wihi 20. Novemberi 1879. g. ja-peeteizahs turpmak minetā ſapulzeſchanahs-weetās pee to weetu aprinka - kara - waldibas preefchneeleem, lai tohs noſchirktu preefch peederigeem kara-pulkeem. Jaun-nonemtajeem jaſa-pulzejahs:

Iſ Jelgawas un Baufkas aprinkeem — Jelgawa;

Iſ Lukuma un Talses aprinkeem — Lukumā;

Iſ Kuldigas un Ventspils aprinkeem — Kuldigā;

Iſ Alsputes un Grohbinas aprinkeem — Alspūte;

Iſ Jaun-Jelgawas un Ilukſtes aprinkeem — Jelkabſtate.

Pee tam, aſrahdoht us to Kurſemes gubernas awiſchu uſku ſrahjumā 1874. g. ſem ihpaſcha Nr. 178 nodrukatu instrukziju, ka ar teem laudim datams, kas no kara-deenesta atraujahs, — wiſahm pilſfehtu un lauku polizejahn teek uſdohts, us to luhkoht, ka jaun-nonemtee us wiſu wihi noſazitā ſterminoſ ſeeteizahs ſapulzeſchanahs-weetās, bet tohs no jaun-nonemtēem, kuras atrohd ſawoſ polizijas-aprikos ar no-tezejufchahm urlaubes-biletehm, pee peederigeem aprinka-kara-waldibas preefchneeleem aizinah.

Gubernators: P. Lilienfeldt.

Wehl no Jelgawas. Augſts Kungs un Keſars ir ſch. g. 10. Oktoberi — par nopeleem ahrpuſſ deenasta, Wiſuangſtaki dahninajis ſudraba medalaſ ar uſraſtu „par uſzihtbu,” kas neſajamas us kruhtim pee Stanislawa bantes, ſchahdeem pagastu-wezakeem: Ernstam Inke no Leel-Gramdas, Trizim Neumanim no Dekſtenes, Kriſchahnim Kleinbergim no Uhiſneem, Jahnim Leibus no Frant-Sefawas.

„Kurs. gub. aw.“

No Alsputes puſes rakſta „Latv. Aw.“: Daſchōs ſchjeenās apgalbos wehl ir eeradums, kas atgahdina wezo ſen-tehwu pagahnu- un mahnu-tiži, prohti „garinu“ (paurianeb pauninu) gaideſchana un walbifchana. Garinu laiks ſahkabs ar 5. Oktoberi un paſtahw lihds 2. Novemberim — wiſu dwehſetu deenai. Es wehl behnēs buhdams pee ſawa tehwu redſeu, ka garinu ſaidejia. Valta-maife tapa iſgepta, gata iſwhritu un ta wiſ ſagatawohts, it ka kahds weefis buhtu gaideſtus. Wakarā, kad jaw bija laiks guleht eet, ap-klahja galdu, aſdedſinaja gazu ſwezi un uſlika ſataiſito mee-лаſtu, lai nomiſuſho gari nahtu meelotees. Mana gulta bij netahſt no galda. Ais bailehm, ka gari nahtu ſchoht, un ari no ſinkahribas dſihts (jo iħti neſinaju, waj ari nenahks), gaidejju wiſu nahtu, bet welti, — neweens pats nenahza. Nu noſratu, ka buhs tilai mahnu-tižiba. Gan daudſtreiſ gadahs, ka no-liktaſ ſeelaſtis lihds rihtam apehſts; bet to ne-apehda wiſgarini, bet zilweki. Ta ſtabsta par johzigu atgadijumi Kuldigas aprinki. Tur ruhpiga nama-mahte wiſu ſagatawojuſe un noſlikuſe, lai garini nahtu meelotees. Gano-ſehns, kas

wakatinās nebija deesgan gatas dabujis, nogaidijis, tamehr
wifī aismiguschi, tad peezeblees un kreetni pa-ehdees; turflaht
wehl labu malzīnu alus nodsehrees. Nama-mahte no rihta
lohti prezajushehs, ka garini labi ehdufchi, nefinādama, ka
ehdeligais gars ir bijis winas pafchas ganu-puila.

No Bukaishcheem. Bukaishu Scharlotes muischias arendat-
tors Lamberta fung^s pee schi gada plahwas atradis us sawa
rudsu-lauka weenu steebru ar 14 wahrpahm. Diwas no schahm
bijufchias masas un fakalufchias, kuras pehz attritufchias; bet
tahs 12 ir prahwas, graudu pilnas wahrpas un puschlo ka
trohnis sawu labi refno steebru. (L. A.)

No Krišburgas. Ka „Waldibas webstneis“ sino, tad ſi-
nanžu ministeris apstiprinājis Krišburgas krahſchanas un aiz-
dohſchanas lahti.

No Dinaburgas. Schihds schihdu skrohderis, istabā schuh-dams, pamanijis pee kahda fawa beedra 100 rubl. Winam stipri pehz naudas eelabrojees. Wina beedris ar 100 rubl. isgahjis ahtrā, schis steidsees winam pakat, eepreeksch leelu dunzi lihds paremdams. Ziti istabā palikuschi beedri neko kauna nepamanijuschi. — Naudas-kahrigais schihds reds fawu beedri kahdā lambariti ee-eijam, tas preeksch wina noluksa it isdewigi, jo weeta ir atstatu, azumirklis isdewigs. Schihdinsh dohdahs pakat un eegrubhsch ar fawu dunzi beedra fahnōs. Pa tam istabā palikuschee fadſird fahyju pilnu kleedseenu, ſkreen ahrā un pahrſteids ſlepklawu tani azumirkli, kad tas fawam beedrim pa obtru reiſi mugurā eedur. Slepklawa tila ſanemts zeeti un nodohts meera-teeſai. Kā dsird, tad winjs vrahia ſajulfchanu uſdohd par fawa neizilvezibas darba zehlonu.

Nelamigais esoh gruhti eewainohts, ka mas zeribas us if-
weseloschanobs.

No Pleskawas. Kä „Rig. Ztg.“ teek sirohts, tad tai 3. Novemberi tika tureenas plohsta-tilts pahrauts, jo diwi deenäns tur plohsijufehs brefmiga wehtra ar fneega fniigfchanu. Tagad pa tureenas upi jazelahs ar laiwahm un plohsteem pahri. To nu tik ilgi jadara, libbs upe nebuhs aissaluse.

No Peterburgas. Studentu fčaitlis, kureem augstskohla ja-atslahj, tapehz ka tee naw kolegijas-naudu (prohti to naudu par mahzibas stundahm augstskohlā) aismakfajuschi, lohti leels, jo studentu palihdsibas beedribai truhkstohtu naudas, lai ta waretu studenteem pebz waijadisibas palibdscht.

— Jauni kuponī preeksī 1ma prekmiju aiznehmuma no 1864ta gada ir valsts papībri isgatavotānas ekspedīzijā jau pataisīti. Tee buhschoht druzīm zitadali un grūhtali pakal taisfami neka lihdsfchinīgē kuponī. Kas wehlahs, war ari wezahs biletēs pret jaunahm cemainiht. Ar ūho noluuklu ir pataisītas 90,000 jaunas biletēs. Wezahs biletēs teik pret jaunahm par 25 kap. apmainītās.

No Volkowissas (Grodnas gubernā). Še kahds kurp-neeks bija stahdijis kartupelus sawā pēc mahjinas peederigā dahršinā. Kartupelus norazis, winsch gribēja taisīt turpat dahršinā bedri, kurā tohs par seenu paglabāt, un pēcnehma prečch fha darba strahdneku. Kurpneela meita stahweja bedres razejam slakt. Kahdas pēhdas parazis, strahdneeks at-rada mahlu trauku un dewahs ar to prohjam, lai gan kurp-neela meita negrībeja to atlaut. Us eelas winsch tīla no polizejas saldateem fanemis un us polizejas namu novests. Minetā mahlu traukā atradahs 65 wezi fudraba naudas gabali, kas bija leelaki par tagadejeem rubļu gabaleem. Altradums tīla nodohts gubernas waldibai.

No Permas. Vahr noteefata Peterburgas sawstarpigas semes kreditas - beedribas kafeeretaja Juganzeiva braukschamu zaur Permu „Новости“ pasneids schahdas finas: Mehs gai-dijam, ka Juganzevs ar ziteem arestanteem kohpā atbraunks us tirgotaja Burbakowa tà nosaulta arestantu damskuga. Bet winsch atbrauza ar kahdu priwatu fugi, kā satrs priwatu zil-wels, tikai no weena polizijas saldata pawadihts. Winsch eekohrtelejabs wifuslabākā weefnīzā, eenehma tāhs labakahs istabas un isribloja bagatu kohpu-malstiti. Runa, ka Juganzewu pawadoht kahda Franzuseete, kas tam nepāsiba zelojoht pakal un pee tam tik lepni zelojoht, ka tas weenlahrscheem zilwekeem ari prahktā newarobt nahkt.

No Achal-Tekinjas. Vahr kara-pulka suhtischanu pret Achal-Tekinzeem vasneeds awise „Кавказъ“ shahdas sinas. Preeskch usbrulfschanas pret Tekinzeem bijis isriklohts kara-pulks no 4000 wihereen, bet kad waijadsejis kahdu daku atstaht, lai waretu sawu atpalat-eeschanas zetu un lehgeri apsargaht, kad pee Dengil-Tepes tilk bijuschi 3024 un tai pulka 134 wirfneeki. Vaj tee wiisi warejuschi pee kautina peedalitees, tas gan wehl isskaidrofes, jo pehz „Нобое Время“ sinoschanas jahtneku pulks bijis kautina laikā nosuhtihits us zitu pusi un pee sturmefchanas esohit tilk bijuschi kahdi 1408 saldati. Sadejums, ja krituschohs un eewainotohs lohpā ūskaita, bijis pehz „Кавказъ“ sinoschanas: 27 wirfneeki un 426 saldati. Vahr fagatawofchanohs us jaunu eeschanu (ekspediziju) rastā „Нобое Время,“ ka ta eitoht ilusu us preeskchu. Pastahwigi teekoht nowests prowants par Kaspijas juhru us Tschikischlaru un no tureenas us Tschatu. Leelakahs ruhpes esohit deht lameelu eegahdachanas. Beidsamds 5 gadōs Kreewiem ar suhtischanu jeb ekspedizijas Widus-Asijā gahjuschi bohja kahdi 25,000 lameelu. Tas isskaidrojotees pa datai zaur to, ka Kreewi neprohtoht ar lameeleem, ka peenahkahs, apeecees. Turkmenai uskraujohit lameelim 30 pudu un lameelis eijoht pa weschahm nedelahm mundri zaur tukfnescheem; Kreewu saldats turpretim uskraujohit tilk 10 pudu un ik pa weshi kriht lachdinsch semē, nobehrsejotees lameelim mugura, iszelotees leelas wahtis u. t. pr., ta ka lameelis eet bohja jeb tas ja-atstahj. Un bes lameeka gruhti zeloht zaur tukfnesi, tadeht ka zits lohps newar tilk ilgi istikt bes uhdena. Turpmak nodohma eegahdatees preeskch ekspedizijas Turkmenus, kas lameelus ap-lohpyt.

No Odesas. No tureenas teek „Golosam“ si nohts pah
kahdu breefmigu atgadijumu. Tas bija ta: Tai 29ta Ok-
toberi atrada massbirgera Vorowina feewu, wahedā Matrena,
us grīhdas bes dījhivibas gulam. Nomirufhas feewas weena
kahja bija pee grīhdas peenaglota, oħtra pee gustas fahneem
un kreifa roħka pee krabfns. Kakkla bija eegreesta dsita bruhże,
wairak zollu dsika, riħkle bija pahrgreesta laikam ar lelo ful-
nas nafsi, kas netahlu no riħħles pee labas roħkas guleja. Mee-
fās ari bija daschadas bruhžes. Schihs 25 gadus wezabs
feewas liħxis tiika u fischkehrs un pee greefchanas atrada, ta-
feewas galwas smadsenes bija nekahrtibā. Daschadas buh-
fchanas us tam norahdija, ta nelaika feewa breefmigo flep-
kawibu buhs pate pee feewis nodarijufe un ismeklefchanas teef-
nesim buhs leeli kawekti un gruhtumi ja pahħarwar, liħbs wiñfha
us to jautajumu atbildi doħs, waj pafċhflep kawiba waj flep-
kawiba zaur ziteem f'he notiku fe. Ahrstes wiċċi, kas pee u-
fischkehrschanas bija klahti, peektħi taħbi doħmaħm, ta notiku fe
pafċhflep kawiba. Pee ismeklefchanas doħmas greeħabs us ne-

laikas wihrū, kā tas tas wainigais, bet wehlak schihs dohmas israhdiyahs par neriktigahm.

No Grodnas. Luhfchi un wilki tagad Pruschanlas aprinkli Grodnas gubernā tāhdā daudsumā efoht eewetufchees, kā reta kahda deena pa-ectoht, kur neteekohit sirgi jeb gohwis fāreetas jeb nokohstas. Kreevū awises pastahsta breenigas leetas. Tā par peemehru preefch kahdahm deenahm, tad kahds sem-neeks brauza no tirgus mahjās, luhfis wina sirgam uslehra us muguras un tam pahrkohda rihkli, asinis issihsdams. Sirgs no kohdeena bija tik stipri eewainohts un tildeauds asinu pasudejis, kā tas gar semi pakrita un fawu dsihbibu islaida.

Wehl no Grodnas. No tureenas sino Barfchawas awises pahr schahdu atgadijumu: Kahds schihs bija isgahjis us lauku. Atpakal nahloht tam bija ja-eet zaur meschu. Schē tam usbruka kahds nepasihstams wihrs, nonehma tam 2 rubl. 78 kap., kas tam bija klahit un pehz tam to palaida wālam. Schihs drihs fatika pehz tam kahdu lauka polizistu, pasinoja tam to atgadijumu un nu tee abi dsihnahs rasbaineekam pafat. Kad wini bija rasbaineeku panahkuschi un tam bes sag-tahs naudas diwi nashus un kahdu sinofchanas fūlpi at-nehmukschi, tad wini weda blehdi few lihds, pee kam polizists jahja jahfchus, bet schihs gahja kahjahn. Zelā polizistam par nelaimi eefchahwahs prahā, atnemtahs fūlipes flanu iß-mehginaht. Bet til lihds fūlipes atskaneja, tē no wifahm puſehm eeradahs fāfeetam rasbaineekam apbrunojschees wihi ralibgā. Polizists laida ar sirgu prohjam un tapa tikai weegli no lohdes eewainohts. Schihs, kahjahn buhdams, newareja ismukt, bet tapa no rasbaineekem nokerts un gabalds faka-pahs. Salapatais libkis tapa nosweests us zela.

No Beelostokas. Tā fauzamee fumbri (Aueröchsen), is kuru rageemi muhsu fentfchi mehdsu fawu mestinu dsert un muhsu laikos ari daschreis studenti to dara, ir wehrfch fuga, kas orweenu wairak nosuhd, kas tā fakoht arweenu wairak tuwo-jahs fawai ißnihfchanai, fawai issufchanai. Endos laikos bija dauds fumbri atrohnami Leifchu, Bobku, Bruhfchū un Baltijas melchds, bet schē mescha eedfihwneeki tīla gadu no gada wairak iskauti un ari zaur meschu ißzifchanu gahja stipri masumā. Tagad wini tik atrohnahs Beeloweschas muhschumeschā (Grodnas gubernā, Pruschanlas aprinkli). Schē muhschumeschā, kura malas aisssteepjahs lihds Beelostokas un Beelschas aprinkeem, eeneri kaijumu no kahdahm 154 kwadratu werstehm. Trihs zetortdas no schi kaijuma jeb ruhmes ir apaugfchās ar beesu meschu, tai zetortā dākā atrohnahs kruhni, plāwas, tīrumi un purwaji. Tohs tur buhdamohs fumbrius augsta waldiba pee leelas strahpes aissleguse, tohs iskaut, lai tee powisham no pāsaules wifus nenosustu, un pee tam wehl augsta waldiba tura ihpaschus cerehdnus jeb walsts-de-nastneekus, kureem tākds usdewums ir, lai fumbrius pafargatu no jeb kuras usbrukfchanas un teem aufstā seemas laikā pakājitu baribū. Schē eerehdni dabuhn brihwu semi un ir atswabinati no wifahm nodohfchanahm. No waldibas puſes teek preefch fumbri usturefchanas ik gadus isdohti 3759 r. Sumbri skaitlis bija 1815tā gadā jaw fāschluzis us 815 gabaleem, bet zaur augfcham mineto kohpfchanu un apfargafchanu fahka schis skaitlis wairotees, jo 1860tā gadā jaw bija 1700 fumbri un tagad jaw ir wairak par 2000.

No Rostowas (pee Donas). Kā „Golosam“ teek sinohs, tad Rostowas polizija tagad ar to nodarbojotees, lai waretu issinahit wifus zilwelus, kam nekahda ihsta darba naw, kas tā

fakoht bes darba un nopolna fawu dsihbibu us preefchū wil-zinah. Wifus tohs polizija usmelle un kās newar peerahdihi, no kam wiſch pahrtēk, to wina fanem zeeti un ar teefas pefpeefchanu israida is pilsfehtas ahrā. Lihds schim jaw 1496 zilwelki no polizijas fanemti zeeti; schi starpā atrohnahs ari 57 tahdi zilwelki, kās jaw bija sem polizijas usraudisbas.

Schahda israidischana ari daschaj pilsfehtai deretu, kur daschs labs atraſtohs, kas buhtu israidams, newaredams kahdu goh-digu darbu uſrahdiht, ar kō wiſch few usturu un iſtſchanu nopolna.

No Krasnowodskas sino awise „Kabkaz“ kā 11. Oktoberi kahdi 400 Tefinzu jahtneeli usbrukfchi kahdam 25 werstes no Krasnowodskas buhdamam Turkmeni zeemam un to aplaupijfchi. Pee tam tapufchi kahdi 40 zilwelki nokauti un eewainoti un wairak kā 100 fewu un behrnu aifwesti wan-gibā. Kaut gan no Krasnowodskas issuhihts rasbaineekem preti kara-fpehks, tad tomehr kas tohs wairs nepanahzis.

Ahrseimes finas.

No Eidskuhues. Lai gan stipri no fazijumi pastahw, ar kō konterbandes andele teek apfpeesta, tad tomehr schi nebuhfchana negrib beigtees, kā to wehl schinis deenās pedfishwoja, prohti kāsakeem ißdewahs konterbandneekus ar leelu pulku pre-tfchi nokert; bet paſcham kouterbandneeku wadonim laimejahs ismukt, lai gan wiram faws sirgs bija ja-atstahj. Preſchū wehrtiba (ir sihdu leetu prezēs) sneedabs pahraf par 250,000 rubl. Prezes, kā faprohtams, peektīht tagad teefahm. Peezi neseji, kas konterbandi nesa, tīla nokerti un fawu sinamo strahpi dabuhs iſzeest Sibirijs. Kreevija efoht nodohmajufe wehl ſtingrakus likumus pret konterbandes nebuhfchanu iſleeh-tah.

No Spanijas. Mehs jaw daschreis iſkam fīnojufchi, kahs das galwas grohſfchanas Spanijas waldibai padara Kubasala. Kā ūſitajeem finams, tad us Kubas falas wehl pastahw wehrgu buhfchanu, kas tāfchi nesa-eetahs, kohpā ne-fader ar muhsu laiku zenteeneem, kuri zenschahs us pilnigu wehrgu buhfchanas iſnībzinaſchanu. To ari tureenas wehrgi atſinuſchi un tapehz daschū reisu us nemeereem fazehluſchees, lai wehrgu juhgu waretu few nokratiht. Ari Spanijas waldiba to atſinuſe un tapehz us tam jaw dohmajufe, kahdi pahr-grohſfjumi schini leetā buhtu us Kubas falas iſdarami, lai wehrgu buhfchanu ar laiku beigtohs, bet tas naw us reisu iſdarams, tapehz kā zaur to iſzeltohs lihdsfchinigeem wehrgu iſ-paſchneekem strahdneeku truhkums un tam lihds wini tīla stipri apfahdeti, kā ari wehrgi, us reisu brihwibū dabujufchi, waretu leelus nemeerus fazelt pret faweeem tagadejeem ihpasch-neekem. Tas nu wifs bija Spanijas waldibai ja-apdohma. Schi leeta tīla pahrſpreesta un ihpaschus preefchlikums fastahdihts. Mehs fawā laikā pahr schi preefchlikumu fīnojam un is ta bija redsams, us kahdu wihſi Spanijas waldiba gri-boht wehrgu buhfchanu us Kubas falas atzelt. Tā tas lihds schim bija us Kubas falas, bet tagad atnahfchās finas, kas us jauneem nemeereem ūſmejahs. Preefch kahda laika iſ-zehluſchees nemeeri tīla apfpeesti un waldiba dohmaja, kā nemeeri iſbeigufchees, jo tee bija aplukufchi, bet lai wini no jauna ne-iſzeltohs, waldiba atſina par waijadfigu, kā pahr-grohſfjumi iſdarami, kā wehrgu buhfchanu atzékama un tapehz ari mineto preefchlikumu iſstrahdaja. Tapat kā waldiba, ari

ziti dohmaja, ka apspeestee nemeeri beiguschees; bet wini nebijia beiguschees, tilai aplluschi un tagad no jauna iszehlahs. Pehz jaunakahm sinahm spreeschoht jasaka, ka Kubas falas seemetu galā nemeeri no jauna fazehluschees. Kubas general-komandants sino, ka Zinko-Wilā parahdijuschees nemeeri, ta ka winam pee nemeeri farvaldijchanas waijadsejis jahtneekus palihgā nemt. Nemeerneeku wadoni esohrt trihs un winus nosauzoht Pancho Giminefu, Sancho Kawilu un Mehstru. Lai gan Kubas general-gubernators ta sino, tad tomehr Spanijas tautas-weetneeku fapulze issaziju se tahs dohmas, ka Spanijas waldbai waijagoht ar stipru spehku nemeerus tuhlit apspeest. Waldbai ari jaw issaziju se, ka winu tuhlit kaxu fahfchoht pret nemeerneekem un aktraki nebeigfchoht, libds nemeeri nebuhschoht pilnigi isdeldeti. — Ta tad mums nahlftees, turpmal ari no kara us Kubas falas runaht. Karsch us Kubas falas naw weegli wedams.

Preefsch 50 gadeem atpafat.

Wahzu awise „Rig. Ztg.“ atrohnam rakstu, kas sihmejahs us Widsemes Latweefchu lauschu flohlahm, us winu zelschanoths un plaukschanu, us winu dsihwes-gahjumu jeb ta fakoht us winu wehsturi. Muhfu nodohmā naw, wifū mineto rakstu fhe pahrtulkoht, jo tur daschadas leetas pahrunatas, kas mums masak ruhp, neds ari schoreis gribam ihpachu rakstu farakstift vahr Widsemes lauschu flohlahm; bet tilai gribam is augfham mineta raksta kahdus spreedumus un wahrdus no kahdeem to laiku wiireem mineht. Generalsuperintendents Sontags, vahr Latw. flohlahm un Latweefchu fadishwi runadams fajja 1821mā gadā: „Latweefchi ir par brihweem pafludinati (tas notika 1819ta gadā), bet tagad atleek tas augsts usdewums, ka mehs palihdsam winus par ihsti brihweem padarib;“ jo ar pafludinajumu tilai bija pirmais foehlis us brihw-atlaishchanu sperts. Latweefchi bija par brihweem isfludinati, bija brihwi, bet wini wehl nebija brihwi no dsimtbluhfchanas juhtahm un ihpachibahm. Semneeks bija ta fakoht no semes atraihs, un muishas ihpachneekam tagad bija ta pilniga wara par semi, netik semneekam, ka senak, zitu semes-gabalu preefsch dsihwes eerahdiht, bet tagad to pawifam is fawahm rohbeschahm israidiht (schahdu buhshchanu mehdsā no-fault „putnu-brihwibū“ — brihws ka putnis gaifā, kam gar semi nekahdas dasas —), ja zaur tahdu israidishchanu muishas ihpachneekam kahds labums atlezahs, prohti mahju semi pee muishas peedalih, prohti fainneekus is mahjahn islikt un tohs is fawahm rohbeschahm israidiht. Ka schi dsihwes nedrohschiba semneekem labklaishchanohs nepawairoja, tas ir prohtamis un bija preefsch brihwlaishchanas jutuschees laimigaki, neka pirmās gaddos pehz brihwlaishchanas. Ka schi buhshchanu wehlak pahrgrohschibas semneekem par labu, tas latram finams. Bet torei (starp 1821mo un 1825to gadu) bija deesgan behdigi. „Widsemes semneeks,“ saka Umanns (wehlak biskaps), bija dumsch, melis, lohti mahau-tizigs, preeku til atrasdams rupjōs nekahrigos baudijsmōs un kahrumos, bija kuhtrs (wqretu fajht: bija kuhtrs pee kausibas darbeem, bet newis nestrahdig). „Schihs wainas, ko muhfu semneekem pahmet,“ saka atkal Umanns, „pa leelakai datai zehlahs is flohlu-mahzibas- un gara isglihtibas-truhkuma; ta-pehz waijaga par lauschu flohlahm gahdaht, loi semneeki tiktu preewesti pee ihstaas zilwezigas dsihwes.“

Kadahs ari schahdahn dohmanh deesgan to preeineku, ka

esohrt pa-agri, preefsch semneekem flohlas zelt, jo semneeki nesohrt deesgan preefsch tam fagatawoti.

Wihri ka Sontags, Umanns u. t. pr. tahs dohmas issajuschi un us tam zentuschees, loi Latweefchi tiktu ihsti brihwi, tas ir, garigā sinā zaur flohlahm.

Slo h e a.

Slo h e a flohlas gaddos stahwedams abeju dsumuma behrnu skaitlis ik gadus wairojahs, pee kam ari waijadsigi un derigu flohlu winam nedrikstetu truhlt. Preefsch sehneem ir weena weenekasiga Wahzu elementar flohla, kurā, feeweefchu flohlu truhkuma pehz, ari meiteau behrnus usnem, bet pehdejohs nedrikstoht ar pirmajeem kohpā tai pafchā klasē mahzīt; wini weeni no ohtrem schirkli tohp fewischkās klasēs, no weena un ta pafchā flohlotaja ap to pafchū mahzibas laiku, no pulksten 8 rihtā libds 1 pehz pusdeenas, mahziti. Saproh-tama leeta, ka tahdā wihse eegrohsitā flohla un pee weena audsinataja spehka, kur masakais diwu spehku darba lauks, us labeem panahkumeem nebuht newar un ari nedrikst zereht, jo diwās klasēs — tai flohla pilnigi diwas klasēs — us-reisi newar buht eespehjams weenam un tam pafcham audsinatajam waijadfigahs mahzibas un peeklabjigu audsinashchanu pafneegt. Buhtu weblejams, ja, ari nepeezeefchami waijadfigs, ka preefsch meitenehm pawifam fewischku flohlu ar waijadfigem spehkeem eegrohsitū, kurās winas pilnigi pehz feeweefchu wihses un waijadfigas waretu mahzitas un audsinatas tapt. Kreetnas feeweefchu flohlas un winu laba audsinashchanu war tik zilwelam to doht, "o ta no winahm pagehr un prasa; winas war tik tad par tahm tapt, kas winahm jaw pehz Deewa nosehmuma jabuht, par wihra krohni un labahm mah-tehm, kurahm svehts un augsts usdewums zilwezes fadishhwē; tas winas spehs ar' til attureht un issargahnt no pehrtikofchanas (Machaffen), leekahs schtahtes, vahrleezigas lepnibas, au-schibas u. t. pr., kas winahm par famaitashchanu un wifai zilwezei par peedaufschchanu. — Kohpigi kreetnu meiteau flohlu truhkums ir te fajuhiams: tadehi buhtu augstakais laiks, par tahm jo noopeetni fahrt ruhpetees. Wezaki, kam meiteau behrnu labums un wian kreetna audsinashchanu ar waijadfigahm finihahm pee fidēs gut, tohp speesti pee wifas wahjas materialifikas bagatibas flohlu truhkumu pehz sawus behrnus no mahjahn pilsehtas, ka Rigā un Jelgawa, mahzibā un audsinashchanā nodoht, kur winas nereti leelpilsfehtu dsihwe — ja deesgan kreetnā kohrteli un mohdrigā usraudisfchana nelaimejahs nodoht — ka nesahles jaunus stahdinus aplampi un norihj. To cewehrojoh buhtu no leeleeem panahkumeem un dauds svehtibas, kad sepat Slohla meiteau flohlu eegrohsitū, pee kam pirmā fahrtā behrnu wezaki materialifikā finā leelu atweeglinajchanu panahktu un ohtrā fahrtā wehl newainigus un nefamaitatus behrnus no leelpilsfehtu trakas un fahrdinashchanu pilnas dsihwes issargatu un no famaitashchanas glahbiu. — Lai Deews dohd, ka tee, kam par to nakhabs gahdaht, scho nepeezeefchamu truhkumu wehrā nemtu un par feeweefchu fahrtas gara isglihtofchamu un kreetnu audsinashchanu gahdatu!

Swechais.

Kahds wahrdinsch jaumeeklem.

Wasara jaw ar faveem gresnumeem ir pagohju se, un feb-rais un wehfas rudenis ir jaw labu datu no wafaras gresnumeem nolaupijis. — Rohschu seedi, kas waferas kohschumā

laulkus un meschus rohtoja, un no kuru fmarfchas wiſa daba pildijahs, ir- tagad nowihtufchi un wiku fahrtums no nik-nahmī ſahlehmī ifnihzinahts. — Tā tad nu, mihti jaunekti un jaunelles, luhdsu nekaunojatees, kad es ari kahdu drufziniu no juhſu un ari no manas dſihwes gribu preelfchā zelt. — Mana un juhſu jauniba wehl atrohdahs tāpat kā waſaras pilnā „ſeedoni.“ — Bet kā gan muhſu jaunibas gars muhſu latru ifrohta un kahdu fmarfchu muhſu jaunibas ſeedi fmarfcho, to peerahdihs apakſchā minetais rakſts, ko es gribedams negribedams no ſawa widus gribu par derigu peckohdinafchanu preelfchā zelt.

3. mahjā atrohdahs ihsti seedorfschs jaunellis, bet kas deem-schehl ir padeweēs dserfchanai. Kahdu reis gadijahs, kā winu tehws aissuhtija us L. muischu, lai tur aisaemotees kahdus 2 puhrus meeschu, jo schim ar mahti un jaunakeem brahleem ne-efoht wairs ko wahriht. Jaunellis ari pakaufsija tehwa usdewumam. L. muischā 2 puhrri meeschu dabujis, tas nela-wedamees dohdahs us L. muischas krohgu un tur meschus par 2 rubli purā pahrdewis, kas isnahk 4 rubli. Naudu no pirzeja fanehmis, dohd krohgeram un prasa wifufmalkato dseh-reenu. Tik ilgi dsehris, samehr kahdas kapeikas no 4 rubli atlizinajis. No tureenas tas dewees kahdas 4 werstes us W. lohpu-muschu, kur laikam ar kahdu jaunawu norunajis finamā weetā fatiktees. Turp nonahzis tas dohdahs ar kahdu pui-kas wadifchanu us W. muischas lohpu kuhti, kur jaunawa mehdsā guleht, laikam gan us nałts-wasankeem gaiddidama. Tā tad nu schis jannellis, us kuhti tumfā uskahydams un ne-neeka neredsedams eekahpj kahdā greeftōs iszirskā zaurumā un pa zaurumu krisdams uskriht kahdai gohwei us rageem. Gohwe-fahk nelabi bauroht un pahrrauj kahdi, pee kuras gohws pee-foeta. Nu schis noschehlojams jaunellis zita neka newaredams tsdaricht, panem behmi, uslausch kuhlei durwis un tad ar fa-wahrtitahm drehbehm bes meescheem un nandas dewees us mah-jahm, tehwam un mahteit leelus firdsehstus padaridams.

S. B.

Sikhism is Rigas.

Rīgas tirgotais J. Kirsteins eesneeda 31. Oktobrī polīzijai
lādu veiktuli, kura tas tapa usaizinahts, 300 rubļi, un lādu
finamu weetu nosuhtīt, zitadi wina dīshwibai draudoht bree-
smas; rakstītajās atrohdotees leelā trubzībā un, ja naudas
nedabuhschoht, tad noschauhschoht wišpirms tirgotaju J. Kirsteini,
tad pats fewi. Polīzijai isdewahs pehz lādahm deenahm rak-
stītaju, lādu fchejeenes seminarījas audselni A. K. useet, karsch
ari atsinahs par wainigu, stahstidams, la tas agrak dīsrdejts no
lādu atgādījuma, kur lābds baqats wibrīs zaur draudu veiktuli

tapis peespeesis pee naudas ismalkschanas, un ta ta tas art atradees leelā triuhzibā, tad tas gribejis to pašchū libdselli ismehginaht, kaut gan tas nebuht noopeetni nedohmajis us sawu draudu ispildischana, bet turpretim apnehmeees pee labaleem laileem tirgotajam J. Kirsteinam naudu atmalksabt.

Kahdam nedrohscham apzeelitamat widram ir atmets; Kahds libds 8 gadi wegs mass melns sirgs ar baltu sihami peere, tumsch-bruhni rati us dselss astm, diwas ahdas fakas ar flejeem. Ta sa sirgs esohd Rigaas tuwumā sagts, tad wina ihpascheeels tohp-usaizinahits, drihsā laikā pee Rigaas Landfogtei teefas nodatas (rahtusi) peeteiltees.

Nefruhschni schkirschanabs.

Ar Deewu, ar Deewu! tu dahrga dümktene,
No ieu nu buhschu tabtu, tur sweschâ malinâ.

Ar Deewu, ar Deewu! juhs mihkee wezaki!
Nu valks man par tehwu Keisars un wirsneeli.

Ar Deewu, ar Deewu! juhs draugi tehwijâ,
Nu fewim drauauis nemfchü tur fara wuliing

At meitin, ar Deewu! no tew ar' jaſch'krahſ:
Tur ſmeſchumā jo tabbi ſirds tem' tak neeminehs.

Mu nemfchu par bruhci few plint' un sohbeni,
Tohs mihleschu jo karsti, libds pee tew pahrahlfchu.

W. Befolin.

Cirrus finas.

Schin̄ nedēkā nūm̄ seema parahdijufehs un libos schim bribscham tureju-
fehs, tā ka ledus-gabali jaw pa Daugawu yeld. Ur pretzhu t̄weschānu us
ahrcemehm valika klufati. No jaunecim līhgumeem nela nedstro.

Par nesahhveteem 120 mahzjamas smageem rubseem mafaja 106 sapeiki pudā. Ien-kehli zena palisufe ta pate. Schlu ir ewest 104,712 maist un faragatag 72,645 muras.

Rāndas-pavibhu ḍeng.

Sept. 7. November 1879.

		prafisija	maksaja
Vusimperials gabala	.	7,84 rbl.	7,82 rbl.
5 proz. bankbiletu 1. išlaid.	.	94 $\frac{1}{4}$ "	94 "
5 " 4 "	.	93 $\frac{1}{4}$ "	93 "
5 " infstriyz. 5. aिसाहम.	.	94 $\frac{1}{2}$ "	94 "
5 " prekmiju biletės 1. emis.	.	229 "	228 $\frac{1}{2}$ "
5 " 2 "	.	224 $\frac{1}{4}$ "	223 $\frac{1}{4}$ "
5 " ton. 1871. g. aिसा.	.	—	—
Peterb. 5 proz. pilsf. oblig.	.	90 $\frac{1}{4}$ "	90 "
Kreewu sem. fred. 5% kihlu-შhm.	.	120 $\frac{1}{2}$ "	119 $\frac{1}{8}$ "
Charlowas semst. 6 proz. kihlu-შhm.	.	—	93 $\frac{3}{4}$ "
Rehwales and. bankas atž.	.	—	—
Rigas kom. bank. atž.	.	—	225 $\frac{1}{2}$ "
Leel. Kreem. dselfssz. atž.	.	256 $\frac{1}{2}$ "	256 "
Rig.-Din. dselfssz. atž.	.	152 "	—
Din.-Wit. dselfssz. atž.	.	—	162 "
Warisch.-Teresp. dselfssz. atž.	.	131 "	—
Dreles-Wit. dselfssz. atž.	.	—	163 "
Rib.-Volog. dselfssz. atž.	.	95 $\frac{1}{4}$ "	95 "
Wasl.-Brest. dselfssz. atž.	.	—	101 $\frac{1}{2}$ "
Baltijas dselfssz. atž.	.	105 "	104 $\frac{1}{2}$ "

- Utbildningsrådets Granit Bladet

Gibbs 8. Rowemheri nee Riggs etnablufti 2624 fisi; aisaabiufti 2574 fisi.

Supply of glasses.

7 Lühra un Timmertshof 7

leelaFais frahjums

ſch u i a m u m a ſch i n u

Schujamas maschines preelsch strohdereem, turpneekeem, sedleneekeem, zepurneekeem un preelsch lamillios-schrubles is tabm flowergahm fabrikahm.

Ra gluschi jaunas un ihsti derigas stroheru-maschines, ar kabjahm un rohkahm dzenamas, ir vee mums dabujamas ar valentoretu svobles etatisschanu, kas wehl libds skrim nam biiig.

Var wifahm maschinahm mehs wairat gadus pilnigi galwojam un pefuhstam bes masfas us pagehreschanu ienu-rabbitiaus ar bildehn un dobbam satram virzijam pamabrizschau wing walobd druslatu libbs.

